

กลวิธีการสื่อสารในการพูดภาษาสเปนของผู้เรียนชาวไทย*

จักรี บุญญเมธี**

เพ็ญพิสาข์ ศรีวรรณารถ***

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาสเปนของผู้เรียนชาวไทย โดยเปรียบเทียบการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารของผู้เรียนในแต่ละระดับภาษา รวมทั้งศึกษาประสิทธิภาพการสื่อสารจากการใช้กลวิธีแต่ละประเภทของผู้เรียนที่มีระดับภาษาและความถี่ในการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารต่างกัน กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยคือนิสิตเอกวิชาภาษาสเปน คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความถี่ในการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารจากการประเมินตนเองและการบันทึกเสียงสนทนาระหว่างผู้เรียนกับเจ้าของภาษา ประมาณ 10 นาทีต่อกลุ่มตัวอย่าง 1 คน หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ถอดเสียงและวิเคราะห์ข้อมูล

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตเรื่อง “กลวิธีการสื่อสารในการพูดภาษาสเปนของผู้เรียนชาวไทย”

** นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาสเปน ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดต่อได้ที่: ignaxdejac@outlook.com

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาสเปน ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดต่อได้ที่: Penpisa.S@chula.ac.th

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีการใช้กลวิธีประเภทการทำให้สัมฤทธิ์ผลในการแก้ไขปัญหาในการพูดมากที่สุด (85.12%) เมื่อพิจารณาแยกตามกลวิธีแล้ว ปรากฏการใช้การพิมพ์เพื่อขอเวลามากที่สุด (57.17%) รองลงมาคือการแก้ไขด้วยตนเอง (9.62%) ผู้วิจัยยังพบว่าผู้เรียนมีระดับภาษาสูงขึ้น จำนวนการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารลดลง นอกจากนี้ผู้เรียนที่มีระดับภาษาสูงกว่ามักมีการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเป้าหมาย ในทางตรงข้ามผู้เรียนระดับภาษาต่ำกว่า ปรากฏการใช้กลวิธีที่เกี่ยวข้องกับภาษาแม่หรือภาษาที่สองอื่นๆ ร่วมด้วย และผู้เรียนในระดับภาษาสูงใช้กลวิธีการสื่อสารแล้วส่งผลให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ในอัตราที่สูงกว่าผู้เรียนที่มีระดับภาษาต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยอื่นๆ เมื่อกล่าวถึงปัจจัยความถี่ในการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสาร พบว่าผู้เรียนในระดับภาษาเบื้องต้น A1-A2 และมีความถี่ในการใช้กลวิธีสูงนั้น ประสิทธิภาพการสื่อสารของกลุ่มนี้สูงกว่ากลุ่มผู้เรียนในระดับเดียวกันที่มีความถี่ต่ำ ซึ่งแปรผกผันกับผู้เรียนในระดับภาษาสูงขึ้นคือ B1-B2 ที่ความถี่ไม่ได้เป็นตัวแปรอันส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสาร สำหรับกลวิธีที่ใช้แล้วก่อให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสารมากที่สุด (100%) คือการแก้ไขด้วยตนเอง และกลวิธีการสื่อสารที่ผู้เรียนใช้แล้วก่อให้เกิดประสิทธิภาพน้อยที่สุด (30%) คือการสลับภาษา

คำสำคัญ: กลวิธีการสื่อสารภาษาสเปน; ประสิทธิภาพการสื่อสาร;
ความถี่ในการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสาร

Strategies in Spanish Oral Communication Used by Thai Learners^{*}

Jackree Bunyamethi^{**}

Penpisa Srivoranart^{***}

Abstract

The objective of this research is to study strategies used by Thai learners in Spanish oral communication, by comparing the selection of strategies by Thai learners from different Spanish proficiency levels. Moreover, the research also aims to study the effectiveness of each type of Communication Strategies (CS) used by learners from different Spanish proficiency levels and with different frequency of use. The sample group consists of 8 students from Spanish major, Faculty of Arts, Chulalongkorn University. The main instruments of this research are a self-assessment questionnaire concerning the Frequency in Using CS and recorded conversations between each learner of the sample group and a Spanish native speaker with a duration about 10 minutes per learner. After

^{*} This article is a part of the first author's dissertation titled "Strategies in Spanish Oral Communication used by Thai Learners"

^{**} Master's student, Spanish Section, Department of Western Languages, Faculty of Arts, Chulalongkorn University, e-mail: ignaxdejac@outlook.com

^{***} Assistant Professor, Spanish Section, Department of Western Languages, Faculty of Arts, Chulalongkorn University, e-mail: Penpisa.S@chula.ac.th

transcribing the conversations, the researcher analyzes the data and summarizes the results.

The results reveal that Thai students use *Achievement Strategies for solving the speaking problems* the most at 85.12%. To specify, the most common strategy used is *mumbling* at 57.17%, followed by *self-repair* at 9.62%. The proficiency level shows no effect on the selection of CS. However, the learners with a higher level of Spanish tend to select strategies which involve the use of the target language, and meanwhile lower-level learners often use strategies related to their mother tongue language or another second language. The finding also indicates that higher-level learners have a higher percentage of the effective use of CS, which coincides with results from other investigations. Considering the frequency of use, the results reveal that learners from A1-A2 levels with a high frequency in using CS show higher percentage of effective use of CS than those from the same proficiency level but with a low frequency of use. However, in case of learners from B1-B2 levels the frequency is not a factor which affects the communication effectiveness. The results also point out that *self-repair* has the highest percentage of effectiveness at 100% and *code switching* has the lowest percentage at 30%.

Keywords: communication strategies in Spanish; effectiveness in communication; frequency in using communication strategies

1. บทนำ

จากความสำคัญของการสื่อสารในบริบทโลกปัจจุบัน มนุษย์เราจำเป็นต้องเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสาร ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การสื่อสารของตนและไม่จำกัดอยู่เฉพาะการสื่อสารในภาษาแม่เท่านั้น แต่รวมถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะในการสื่อสารภาษาต่างประเทศด้วย ตามแนวความคิดของแอนเดอร์สัน (Anderson, 2012) การรู้ภาษาที่สองเป็นประโยชน์อย่างมากทั้งด้านชีวิต สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพสมอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่โลกของเรามีการเชื่อมต่อกันมากเช่นนี้ ความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศจะทำให้มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น อันจะส่งผลต่อการผลักดันเศรษฐกิจโลกด้วย

ประเทศไทยมีผู้สนใจเรียนภาษาสเปนในฐานะภาษาต่างประเทศจำนวนไม่น้อย โดยวัตถุประสงค์ของการเรียนคือเพื่อสามารถติดต่อสื่อสารภาษาสเปนกับกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาสเปนได้ อย่างไรก็ตามผู้เรียนชาวไทยอาจเกิดปัญหาในการสื่อสาร เครื่องมือที่จะช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารในการพูดตามตามทฤษฎีของดอร์เนีย (Dornyei, 1995) และนะกะตะนิ (Nakatani, 2006) คือกลวิธีการสื่อสาร (Communication Strategies) นั่นเอง การใช้กลวิธีการสื่อสารสามารถพัฒนาศักยภาพการสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ เนื่องจากกลวิธีการสื่อสารคือความพยายามของกลุ่มคนเพื่อหาความหมายร่วม ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการที่ภาษากลุ่มคนมีโครงสร้างที่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่ผู้วิจัยพบในการเรียนการสอนภาษาสเปนสำหรับผู้เรียนชาวไทยคือการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งนำกลวิธีการสื่อสารมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนนั้นยังมีน้อยอยู่ ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยต่างๆ เช่น ผู้สอนให้ความสำคัญกับกลวิธีการสื่อสารน้อย การขาดแนวคิดและวิธีการในการประยุกต์กลวิธีการสื่อสารกับเนื้อหาที่สอน ผู้สอนจัดสภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมแก่การปฏิสัมพันธ์ จำนวนของผู้เรียนมากเกินไป เป็นต้น จากปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวส่งผล

ให้เมื่อเจอกับสถานการณ์จริง ผู้เรียนไม่สามารถนำกลวิธีการสื่อสารมาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การสื่อสารได้

การศึกษากลวิธีการสื่อสารของผู้เรียนนั้นมีปัจจัยที่สำคัญหลายประการ เช่น เพศ ระดับของภาษา ความสามารถในการใช้ภาษา สัญชาติ อายุ ทักษะคิด เป็นต้น (Tarone, 1977; Corder, 1983; Littlewood, 1984; Bacon, 1992; Yoshida-Morise, 1998; Huang; 2010) อย่างไรก็ตามสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งความสำคัญไปที่ระดับของภาษาและความถี่ในการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อประสิทธิภาพการสื่อสาร

สำหรับประเด็นระดับของภาษานั้น งานวิจัยส่วนใหญ่ (Bialystok & Frohlich, 1980; Paribakht, 1985; Safont Jordá, 2001; García Nuñez, 2006; Prebianca, 2009) มีข้อสรุปตรงกันคือผู้เรียนที่มีระดับภาษาต่ำกว่ามักจะเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารมากกว่าผู้เรียนที่มีระดับภาษาสูงกว่า แต่ถึงแม้ว่าผู้เรียนระดับสูงมีการใช้กลวิธีน้อยกว่าแต่ประสิทธิภาพการสื่อสารกลับมากกว่าเนื่องจากได้พัฒนาศักยภาพการสื่อสาร (Communicative competence) มานานกว่า และกลวิธีที่ผู้เรียนซึ่งมีระดับภาษาสูงกว่านิยมใช้คือ กลวิธีการทำให้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเห็นของฮวง (Huang, 2010) ที่มองว่าระดับของภาษานั้นส่งผลน้อยมากในการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสาร แต่เป็นปัจจัยด้านการรับรู้ความสามารถในการสื่อสารด้วยตนเอง ความถี่ในการใช้ภาษานอกชั้นเรียนและแรงจูงใจในการเรียนต่างหากที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสาร

สำหรับปัจจัยเรื่องความถี่ของการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารนั้น อมรรรัตน์ เหลืองแสงทอง (2545, น. 85) มีข้อสรุปจากผลงานวิจัยว่า กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในระดับปานกลางเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารในระดับที่สูงที่สุด โดยกล่าวว่า “แม้ว่านิสิตกลุ่มปานกลางมีการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการพูดภาษาอังกฤษมากที่สุด แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนจะพูดภาษาอังกฤษเก่ง และมีคุณภาพในการพูดภาษาอังกฤษที่ดี” ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งประเด็นคำถามเรื่องความถี่ในการใช้กลวิธีการสื่อสารว่า ผู้เรียนที่ใช้กลวิธีการสื่อสารในระดับที่สูงมีแนวโน้มที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสารมากกว่าหรือน้อยกว่าผู้เรียนที่เลือกใช้กลวิธีการสื่อสารในระดับที่ต่ำกว่า

2. ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

2.1 คำจำกัดความกลวิธีการสื่อสาร

ทฤษฎีและงานวิจัยหลายเรื่องพยายามให้คำจำกัดความว่า “กลวิธีการสื่อสารคืออะไร” จึงเป็นเรื่องยากที่จะสรุปออกมาเป็นคำจำกัดความเพียงหนึ่งเดียว อย่างไรก็ตาม เราสามารถแบ่งการให้คำจำกัดความได้ออกเป็น 4 ลักษณะดังนี้ ตามแนวคิดของทาโรน (Tarone, 1977) โดยศึกษาจากมุมมองเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactional perspective) ตามแนวคิดของบราวน์ (Brown, 1994) จากมุมมองเชิงข้อผิดพลาด (Error resources) เฟิร์ชและแคสเปอร์ (Færch & Kasper, 1983) จากมุมมองภาษาศาสตร์จิตวิทยา (Psycholinguistic Approach) และตามแนวคิดของคอร์ดอร์ (Corder, 1981) จากมุมมองเชิงปัญหาในการสนทนา (Communication problems)

ทาโรน (Tarone, 1977) ได้ให้คำจำกัดความโดยเน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยมีความเห็นว่าการบรรลุวัตถุประสงค์ในการสนทนาเป็นหน้าที่ของทั้งผู้พูดและผู้ฟัง และเมื่อคู่สนทนาแสดงออกถึงความไม่เข้าใจ คู่สนทนาจำเป็นต้องนำกลวิธีต่างๆ ออกมา ด้านบราวน์ (Brown, 1994) มองว่ากลวิธีการสื่อสารคือข้อผิดพลาดของการใช้ภาษา อีกนัยหนึ่งหมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ทางภาษาไม่เพียงพอหรือไม่สามารถนำมาใช้ในช่วงที่มีการสนทนา ผลงานวิจัยของเฟิร์ชและแคสเปอร์ (Færch & Kasper, 1983) ได้ให้คำจำกัดความด้วยมุมมองภาษาศาสตร์จิตวิทยาว่า กลวิธีการสื่อสารเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้ของผู้พูดมากกว่าทฤษฎีการปฏิสัมพันธ์ จากคำนิยามดังกล่าวนักวิจัยทั้งสองจึงแบ่งกลวิธีการสื่อสารออกเป็น 2 ประเภทคือ กลวิธีการเลี่ยง (Avoidance strategies) และกลวิธีการทำให้สัมฤทธิ์ผล (Achievement strategies) และนักวิจัยคนสุดท้าย คอร์ดอร์ (Corder, 1983) มองว่ากลวิธีการสื่อสารคือการแก้ไขปัญหของผู้พูดเมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคในการสนทนา โดยให้คำนิยามดังนี้ “กลวิธีการสื่อสารหมายถึงเทคนิคที่

เป็นระบบอย่างหนึ่งที่ใช้โดยผู้พูด เพื่อแสดงออกถึงความคิดเห็นของผู้พูด เมื่อต้องพบกับปัญหาในการสนทนา” (Corder, 1983, p. 103)

จากคำจำกัดความต่างๆ ข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมบางประเด็น ดังนี้ กลวิธีการสื่อสารนั้นอาจเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ผู้พูดใช้แบบรู้ตัวและไม่รู้ตัวก็ได้ เช่น กลวิธีการพึมพำเพื่อขอเวลา (Mumbling) โดยเฉพาะในภาษาสเปนคำว่า ‘¡Eh!’ ‘¡Este!’ ‘¡Ah!’ ทั้งนี้การใช้คำลักษณะดังกล่าวนี้มีความสำคัญในการรักษารอบการสนทนา ประเด็นที่สองคือ กลวิธีการสื่อสารไม่ได้ใช้เฉพาะสำหรับแก้ไขปัญหาในการสนทนาเท่านั้น ในบางสถานการณ์ผู้พูดใช้กลวิธีการสื่อสารต่างๆ ที่ไม่ได้ประสบปัญหาในการสื่อสาร เช่น การใช้คำใกล้เคียงกันเพื่อเลี่ยงความเข้าใจผิดเช่น ผู้พูดอาจเสี่ยงคำว่า ‘Banco’ (ที่นั่ง, ธนาคาร) เป็นคำว่า ‘Asiento’ (ที่นั่ง) และประเด็นสุดท้ายคือ เราไม่ควรให้ความสำคัญกับกลวิธีการสื่อสารเฉพาะด้านการพูดเท่านั้น แต่ควรให้ความสำคัญด้านการฟังด้วย เพราะการสื่อสารเชิงวงจะประกอบด้วย การพูด การฟัง และการปฏิสัมพันธ์

ดังนั้น จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ในงานวิจัยนี้ กลวิธีการสื่อสารหมายถึงวิธีการที่คู่สนทนาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร อันเนื่องมาจากความสามารถในการถ่ายทอดหรือการรับข้อความของภาษาเป้าหมายมีจำกัด หรือเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น แม้ว่าบางครั้งการใช้กลวิธีการสื่อสารอาจจะทำให้การสนทนาสะดุดลงชั่วขณะ แต่ผู้พูดและผู้ฟังสามารถดำเนินบทสนทนาต่อจากนั้นได้

2.2 ประเภทกลวิธีการสื่อสาร

นักวิจัยจำนวนมากไม่น้อยพยายามจัดแบ่งหมวดหมู่กลวิธีการสื่อสารตามทฤษฎีและแนวทางของตนเอง อย่างไรก็ตาม มีการจัดแบ่งหมวดหมู่ 2 ประเภทที่นักวิจัยส่วนใหญ่ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์กลวิธีการสื่อสาร กล่าวคือกลวิธีการเลี่ยงและกลวิธีการทำให้สัมฤทธิ์ผล (Avoidance/ Risk-avoidance strategies and Achievement/ Risk-taking strategies) ตามแนวทางของคอร์ดเดอร์ (Corder, 1983)

กลวิธีการเลี่ยง (Avoidance/ Risk-avoidance strategies) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดใช้เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะสื่อสารในภาษาเป้าหมาย เช่น การละทิ้งข้อมูล การเลี่ยงหัวข้อสนทนา หรือการตัดข้อมูลเพื่อเปลี่ยนไปพูดเรื่องที่ตนสามารถพูดได้ โดยคอร์เดอร์ได้แบ่งกลวิธีประเภทนี้ออกเป็น 4 กลวิธีย่อย ได้แก่ การเลี่ยงหัวข้อสนทนา การละทิ้งข้อความ การเลี่ยงความหมาย และการตัดทอนข้อความ

กลวิธีการทำให้สัมฤทธิ์ผล (Achievement/ Risk-taking strategies) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดใช้วิธีการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะสื่อสารในภาษาเป้าหมายเพื่อให้การสื่อสารยังคงดำเนินต่อไปได้

นอกจากนี้ นะกะตะนิ (Nakatani, 2006) ได้เสนอแนวทางเพิ่มเติม โดยมองว่า การใช้กลวิธีการสื่อสารคือ วิธีการหนึ่งที่ใช้แก้ไขทั้งปัญหาการพูดและการฟัง ดังนั้นงานวิจัยนี้ยังคำนึงถึงกลวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยการพูดและกลวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยการฟังขณะสื่อสาร ด้วยกลวิธีการแก้ไขปัญหาในการพูดในขณะสนทนา (Strategies for coping with speaking problems during communication tasks) ได้แก่ กลวิธีการควบคุมความรู้สึก การเน้นความคล่อง การเน้นความแม่นยำ เป็นต้น ส่วนกลวิธีการแก้ไขปัญหาในการฟังขณะสนทนา (Strategies for coping with listening problems during communication tasks) ประกอบไปด้วยกลวิธีการเจรจาต่อรองเพื่อหาความหมายในขณะฟัง การรักษาความสนใจไหลของการสนทนา การฟังแบบคร่าวๆ เป็นต้น

หลังจากที่ได้ศึกษาการจัดแบ่งกลวิธีการสื่อสารตามแนวทางของนักวิจัยต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดแบ่งกลวิธีการสื่อสารเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งกลวิธีการเลี่ยง (Avoidance strategies) และกลวิธีการทำให้สัมฤทธิ์ผล (Achievement strategies) และโดยเน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในการพูดและการฟัง รวมถึงกลวิธีย่อยๆ ตามแนวทางของดอร์นเยและสก็อตต์ (Dörnyei & Scott, 1995) ตามคำอธิบายต่อไปนี้

2.3 กลวิธีการสื่อสารที่ใช้ในงานวิจัยนี้

2.3.1 กลวิธีเลี่ยงในการแก้ไขปัญหาในการพูด

ก. การละทิ้งข้อความ (Message abandonment/ MA) หมายถึง วิธีการที่ผู้พูดละทิ้งข้อความที่ต้องการจะสื่อสาร เพราะประสบปัญหาความยากในการสื่อสารข้อความนั้น เช่น

A: Es una persona que tiene el cargo de... ¡No sé!
(เขาเป็นคนที่ทำหน้าที่ในการทำงาน...ฉันก็ 모르เหมือนกัน)

ข. การเลี่ยงหัวข้อสนทนา (Topic Avoidance/ TA) หมายถึง วิธีการที่ผู้พูดกระชับประโยค หรือเปลี่ยนหัวข้อในการสนทนา

A: Si fuera un animal, sería una mariposa porque... ¿Te gustan los animales?
(ถ้าฉันเกิดเป็นสัตว์ ฉันอยากจะเป็นผีเสื้อเพราะ... เธอชอบสัตว์ไหม)

2.3.2 กลวิธีเลี่ยงในการแก้ไขปัญหาในการฟัง

ก. การแสร้งว่าเข้าใจ (Feigning understanding/ FU) หมายถึง วิธีการที่ผู้ฟังดำเนินการสนทนาต่อ ทั้งๆ ที่ไม่เข้าใจถึงความหมายในการใช้กลวิธีการสื่อสาร โดยใช้วิธีการแสดงออกว่าเข้าใจ

A: ¿Tienes ron?
(เรามีเหล้าไหม)

B: ¡No, no lo tenemos! ¿Puedes utilizar otro recipiente?
(ไม่เอะ เราไม่มี เราสามารถใช้ภาชนะอย่างอื่นได้ไหม)

ข. การแสดงออกว่าไม่เข้าใจ (Expressing non-understanding/EN) หมายถึง วิธีการที่ผู้ฟังแสดงออกถึงความไม่เข้าใจในข้อความ โดยใช้ประโยคเช่น ¡No entiendo! (ฉันไม่เข้าใจ)

- A: A la ciudad le falta la infraestructura adecuada.
(เมืองนี้ขาดโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม)
- B: ¡No sé es que **no le entendí!** Podemos hablar de otra cosa.
(**ผมไม่รู้ คือผมไม่เข้าใจคุณ** เราสามารถพูดคุยเรื่องอื่นได้)

2.3.3 กลวิธีการทำให้สัมฤทธิ์ผลในการแก้ไขปัญหาในการพูด

ก. การอธิบายความ (Paraphrase/ PP) หมายถึง วิธีการที่ผู้พูดยกตัวอย่างให้คำจำกัดความของสิ่งที่ต้องการจะสื่อสาร เช่น ต้องการจะสื่อสารถึง “รถตู้” แต่นึกคำศัพท์ไม่ออก

- A: Vamos a tomar **el autobús pequeño** para llegar a la frontera.
(เราจะไปขึ้นรถขนาดเล็กกันเพื่อที่จะเดินทางไปยังชายแดน)

ข. การใช้คำที่หลายจุดประสงค์ (Use of all purposes words/ UA) หมายถึง วิธีการใช้คำศัพท์ที่มีความหมายไม่เจาะจงใช้ความหมายทั่วๆ ไป เช่น การใช้คำประเภท cosa (สิ่ง) acción (การกระทำ) เป็นต้น

- A: Quiero comprar esa **cosa** para lavar la ropa.
(ฉันอยากจะซื้อสิ่งนั้นเพื่อการซักผ้า)

ค. การสร้างคำใหม่ (Word coinage/ WC) หมายถึง วิธีการที่ผู้พูดสร้างคำศัพท์ที่ไม่ปรากฏในภาษาเป้าหมาย โดยคาดเดาจากกฎในการสร้างคำของภาษาเป้าหมาย เช่น การใช้คำ *actora (นักแสดง) แทนคำว่า actriz¹

- A: Esa ***actora** actúa muy bien con su personaje.
(นักแสดงหญิงคนนั้นแสดงดีมากในบทบาทของเขา)

¹ การเปลี่ยนคำนามส่วนใหญ่จากเพศชายเป็นเพศหญิงในภาษาสเปนสามารถทำได้โดยการเติมปัจจัย ‘a’ หลังคำนั้น เช่น Doctor (หมอผู้ชาย) – Doctora (หมอผู้หญิง) หรือ Pintor (จิตรกรชาย) – Pintora (จิตรกรหญิง) เป็นต้น ยกเว้นบางคำเช่น **Actor** (นักแสดงชาย) – **Actriz** (นักแสดงหญิง) เป็นต้น ที่มีการเปลี่ยนรูปจากเดิม

ง. การแปลตรงตัว (Literal translation/ LT) การแปลตรงตัวในระดับคำศัพท์
 สำนวน คำผสม หรือโครงสร้างจากภาษาแม่ หรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น การ
 พูดคำศัพท์ คำว่า น้ำพริก เป็น *Agua de chile แทนคำว่า Pasta de chile เป็นต้น

จ. Seguro que no puedes comer *agua de chile, porque es picante.
 (มันใจได้เลยว่าเธอต้องกินน้ำพริกไม่ได้แน่ๆ เพราะมันเผ็ด)

ฉ. การสลับภาษา (Code switching/ CS) หมายถึง วิธีการที่รวมเอาคำศัพท์
 และการออกเสียงในภาษาแม่หรือภาษาต่างประเทศอื่นมาใช้ในการสื่อสาร
 ภาษาเป้าหมาย ซึ่งอาจหมายถึงคำศัพท์คำเดียว หรือกลุ่มวลี เช่น การใช้คำว่า
 'lemongrass' ซึ่งเป็นคำศัพท์ในภาษาอังกฤษ หมายถึง ตะไคร้ แทนคำว่า 'hierba
 de limón' ในภาษาสเปน

A: Lemongrass es una hierba aromática.

(ตะไคร้เป็นพืชที่ส่งกลิ่นหอมชนิดหนึ่ง)

ช. การใช้คำใกล้เคียงกัน (Approximation/ AP) หมายถึง วิธีการที่ผู้พูด
 เกิดความไม่แน่ใจหรือไม่ทราบถึงคำศัพท์เป้าหมายที่ใช้ในการสื่อสาร จึงเลือกใช้คำ
 ที่มีลักษณะการออกเสียงหรือความหมายใกล้เคียงกัน เช่น การใช้คำศัพท์คำว่า
 'segundo' (ลำดับสอง) แทนคำว่า 'dos veces' (สองครั้ง) เช่น

A: *Voy a la playa segundo al mes.

(ฉันไปชายหาดลำดับสองต่อเดือน)

ซ. การพูดพึมพำเพื่อขอเวลา (Mumbling/ MU) หมายถึง วิธีการที่ผู้พูดใช้
 เสียงหรือคำที่มีความหมายเป็นช่วงๆ เพื่อบอกผู้พูดที่กำลังใช้ความคิดหรือประสบ
 ปัญหาในการสื่อสาร

A: Eh no sé si te deja tu jefe.

(อืม ฉันก็ไม่รู้ว่าหัวหน้าของเธอจะอนุญาตหรือเปล่า)

ณ. การแก้ไขด้วยตนเอง (Self-repair/ SR) หมายถึง วิธีการที่ผู้พูดแก้ไข
 คำศัพท์หรือประโยคของตัวเองที่เป็นข้อผิดพลาดเชิงความหมายหรือไวยากรณ์
 เช่น การแก้ไขการใช้คำกริยาในรูปอดีตกาล เช่น

A: Ayer no veo a mi mamá...no vi a mi mamá.

(เมื่อวานฉันไม่เห็น (ปัจจุบันกาล) แม่ของฉันเลย...ไม่เห็น
แม่ของฉัน (อดีตกาล)

2.3.4 กลวิธีการทำให้สัมฤทธิ์ผลในการแก้ไขปัญหาในการฟัง

ก. การพูดซ้ำประโยคของคนอื่น (Other repetition/ OR) หมายถึง วิธีการ
ที่ผู้ฟังกล่าวคำศัพท์ วลี หรือประโยคของผู้พูดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ผู้พูดใช้กลวิธีการ
สื่อสารลักษณะอื่นในการสื่อความหมาย

A: Tenemos que tomar el teleférico para llegar a la cima.

(พวกเราต้องขึ้นกระเช้าลอยฟ้าเพื่อที่จะไปให้ถึงจุดสูงสุด)

B: ¿Teleférico?

(กระเช้าลอยฟ้า)

ข. การขอให้กล่าวซ้ำ (Asking for repetition/ AR) หมายถึง การที่ผู้ฟังใช้
สำนวน วลี หรือประโยคในการขอให้ผู้พูดกล่าวสิ่งที่ต้องการสื่อสารอีกครั้งหนึ่ง เช่น
การใช้ประโยคคำถามประเภทการขอให้กล่าวซ้ำ หรือการใช้คำขอโทษเพื่อขอให้
กล่าวซ้ำ เช่น

¿Me lo puedes repetir por favor? (เธอช่วยพูดประโยคนั้นซ้ำอีกที
ได้ไหม)

¿Otra vez, por favor? (อีกครั้งหนึ่งได้ไหม)

ค. การขอความกระจ่าง (Asking for clarification/ AC) หมายถึง การที่ผู้ฟัง
ใช้ประโยคคำถามในการถามผู้พูดขอให้ความชัดเจน รวมถึงการใช้คำถามเพื่อขอ
ความช่วยเหลือด้านคำศัพท์เช่น

¿A qué te refieres? (เธอหมายถึงอะไร)

¿Quieres decir...? (เธอต้องการพูดว่า...)

¿Te refieres a...? (เธอหมายถึง...)

ง. การตีความโดยสรุป (Interpretative summary/ IS) หมายถึง การที่ผู้ฟังได้สรุปใจความสำคัญของผู้พูดเพื่อตรวจสอบความเข้าใจว่าเป็นสิ่งเดียวกับที่ผู้พูดต้องการสื่อสาร

A: Una mujer se olvidó la llave en el cuarto, y no sabes cómo aconsejarla. ¿Cierto?

(ผู้หญิงคนหนึ่งลืมกุญแจไว้ในห้อง แล้วเธอก็ไม่รู้ว่าจะแนะนำเธออย่างไร ใช่ไหม)

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาว่าผู้เรียนชาวไทยใช้กลวิธีการสื่อสารใดบ้างในการสื่อสารภาษาสเปน
2. เพื่อเปรียบเทียบว่าผู้เรียนชาวไทยที่มีระดับภาษาสเปนต่างกันมีการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารเหมือนหรือต่างกันอย่างไรบ้าง
3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสื่อสารของผู้เรียนชาวไทยที่มีระดับภาษาและความถี่ในการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารที่แตกต่างกัน
4. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสื่อสารจากการใช้กลวิธีการสื่อสารแต่ละประเภท

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 กลุ่มประชากร

สำหรับงานวิจัยนี้มีกลุ่มประชากรทั้งสิ้น 103 คน กล่าวคือนิสิตทั้งหมดที่กำลังศึกษาในรายวิชาภาษาสเปน 2, 4, 6 และ 8 ของหลักสูตรปริญญาตรี สาขา

วิชาภาษาสเปน คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งรายวิชาดังกล่าว รับผิดชอบการสอนโดยอาจารย์ชาวไทยและอาจารย์เจ้าของภาษา จากหลักสูตรการเรียนการสอน ผู้เรียนจะเรียนกับอาจารย์ไทยทั้งหมด 3 ชั่วโมง และอาจารย์เจ้าของภาษา 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในรายวิชาภาษาสเปน 2 และ 1.30 ชั่วโมง ในรายวิชาภาษาสเปน 4 และ 6 ส่วนรายวิชาภาษาสเปน 8 นั้น อาจารย์เจ้าของภาษาเป็นผู้รับผิดชอบทั้ง 4.5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นอกจากนี้ ผู้เรียนจะต้องผ่านแต่ละระดับก่อนจึงจะศึกษาในรายวิชาที่สูงขึ้น

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากร โดยพิจารณาเฉพาะผู้ที่ศึกษาภาษาสเปนเป็นวิชาเอกและไม่มีพื้นฐานภาษาสเปนก่อนเข้าเรียนในหลักสูตรที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลังจากคัดกรองคุณสมบัติเบื้องต้นดังกล่าว ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้เรียนที่เลือกใช้กลวิธีการสื่อสารในระดับความถี่สูงสุด (H) และต่ำสุด (L) ของแต่ละรายวิชา ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่มุ่งศึกษาตัวแปรด้านความถี่ด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 8 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

4.2.1 แบบสอบถามประเมินตนเองด้าน “ความถี่ในการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสาร”

เพื่อศึกษาความถี่ในการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อศึกษาประสิทธิภาพนั้น ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แบบสอบถามที่ได้รับการพัฒนาโดยนะกะตะนิ (Nakatani, 2006) “Developing an oral communication inventory” โดยแบบสอบถามในงานวิจัยนี้ประกอบด้วยสองส่วนหลัก กล่าวคือ ส่วนแรกเป็นคำถามที่ใช้ประเมินการใช้กลวิธีการสื่อสารของตนเองทั้งหมด 20 ข้อ โดยคัดเลือกมาจาก 6 กลวิธีในการแก้ไขปัญหาในการพูด และ 4 กลวิธีในการแก้ไขปัญหาในการฟัง โดยไม่ได้นำกลวิธีที่เกี่ยวข้องกับอวัจนภาษามาศึกษา โดยผู้ทำแบบสอบถามเลือกวงกลมตัวเลข 1 (ไม่เคยเลย) ถึง 5 (บ่อยที่สุด) ตามพฤติกรรมการสนทนาของตนเอง

4.2.2 การสนทนาตัวต่อตัวกับเจ้าของภาษา

ผู้วิจัยได้ควบคุมปัจจัยต่างๆ ในการสนทนา เช่น ระยะเวลาประมาณ 10 นาที สถานที่ต้องมีบรรยากาศที่ไม่สร้างความวิตกกังวลแก่คู่สนทนา เจ้าของภาษามีระดับอายุที่ไม่ห่างจากผู้เรียนมาก และหัวข้อสนทนาเป็นเรื่องทั่วไป เช่น ความบันเทิง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยว ภาษา เป็นต้น ในช่วงระหว่างการสนทนาผู้วิจัยได้บันทึกเสียง ควบคุมเวลา และคอยเพิ่มเติมหัวข้อในการสนทนาเมื่อเห็นว่าการสนทนาหยุดชะงัก ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลในช่วงของการสนทนาให้มากที่สุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลสรุปตามแนวทางการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยวิเคราะห์จำแนกกลวิธีการสื่อสารและประสิทธิภาพการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยสามองค์ประกอบ และการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการสื่อสารนั้นต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อยสองในสามจากองค์ประกอบต่อไปนี้

ผู้เรียนในฐานะผู้พูด: ผู้พูดสามารถพูดประโยคหรือข้อความที่ตนเองต้องการสื่อสารได้ในภาษาเป้าหมายและมีใจความสมบูรณ์ ไม่มีการละทิ้งข้อความในระดับคำหรือประโยค

เจ้าของภาษาในฐานะผู้ฟัง: ผู้ฟังสามารถเข้าใจหรือคาดเดาความหมายของผู้พูดได้ แม้ข้อความของผู้พูดจะมีใจความไม่สมบูรณ์ หรือคาดเดาความไม่เข้าใจของผู้ฟังได้

การดำเนินบทสนทนา: คู่สนทนาสามารถดำเนินบทสนทนาในหัวข้อนั้นๆ ต่อไปได้ ไม่มีการเปลี่ยนหัวข้อ หรือการสนทนาครั้งนั้นไม่สะดุดลงเนื่องจากการใช้กลวิธีการสื่อสารของเจ้าของภาษาในฐานะผู้ฟัง เช่น การขอให้กล่าวซ้ำ การขอความกระจ่าง เป็นต้น

ในลำดับต่อไปผู้วิจัยจะแสดงตัวอย่างการวิเคราะห์กลวิธีการสื่อสารและ
ประสิทธิภาพการสื่อสารของผู้เรียน

ขั้นที่ 1

วิเคราะห์กลวิธีการสื่อสาร

A : ¿Sirenita?

B : Sí, es Mermaid. (การสลับภาษา)

ขั้นที่ 2

วิเคราะห์ประสิทธิภาพการสื่อสาร

ผู้พูด

X

ผู้ฟัง

✓

ดำเนินบทสนทนา

✓

ประสิทธิภาพการสื่อสาร

✓

6. อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

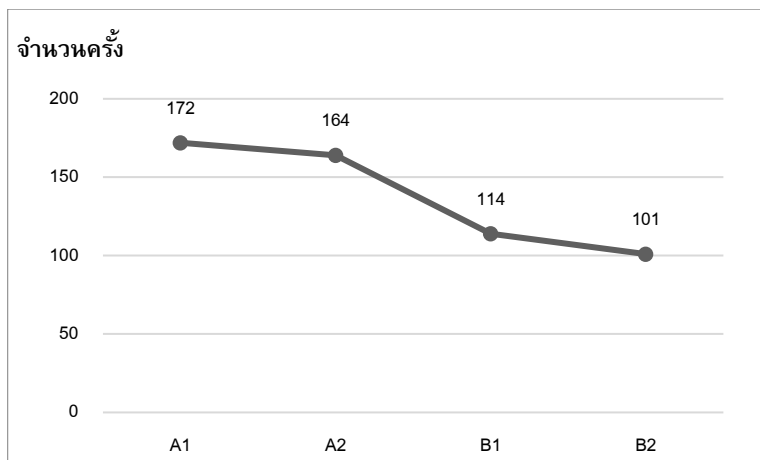
ตารางที่ 1 ผลรวมของการใช้กลวิธีการสื่อสารตามระดับภาษาและความถี่ในการเลือกใช้

กลวิธี การสื่อสาร	A1			A2			B1			B2			A1-B2		
	H	L	รวม	H	L	รวม	H	L	รวม	H	L	รวม	รวม	%	
กลวิธี การ เลี้ยง	แก้ไขปัญหาในการพูด														
	MA	4	2	6	4	5	9	6	8	14	6	6	12	41	7.44
	TA	1	0	1	0	1	1	4	0	4	0	0	0	6	1.09
											รวม			47	8.53
	แก้ไขปัญหาในการฟัง														
	EN	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.18
	FU	0	2	2	0	6	6	0	0	0	0	0	0	8	1.45
												รวม			9
กลวิธี การทำ ให้ สัมฤทธิ์	แก้ไขปัญหาในการพูด														
	PP	3	3	6	2	4	6	4	3	7	2	3	5	24	4.36
	AP	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0.18
	WC	2	0	2	3	2	5	1	3	4	0	0	0	11	2.00
	LT	5	5	10	3	5	8	1	1	2	2	2	4	24	4.36
	CS	6	3	9	3	6	9	4	3	7	3	2	5	30	5.44
	AP	1	0	1	0	4	4	1	0	1	4	1	5	11	2.00
	SR	10	3	13	7	5	12	2	12	14	9	5	14	53	9.62
	MU	62	46	108	48	48	96	43	13	56	21	34	55	315	57.17
											รวม			469	85.12
	แก้ไขปัญหาในการฟัง														
	OR	6	3	9	3	3	6	0	1	1	0	0	0	16	2.90
	AR	3	1	4	1	0	1	0	0	0	0	0	0	5	0.91
	AC	0	0	0	0	1	1	1	2	3	1	0	1	5	0.91
	IS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
											รวม			26	4.72
	รวม	104	68	172	74	90	164	68	46	114	48	53	101	551	100

ตามวัตถุประสงค์ข้อแรก เรื่องการใช้กลวิธีการสื่อสารของผู้เรียนชาวไทย ในการสื่อสารภาษาสเปนนั้น ผู้เรียนมีการใช้กลวิธีการทำให้สัมฤทธิ์ผลในการแก้ไขปัญหาในการพูดมากที่สุด (85.12%) รองลงมาคือกลวิธีการเลี้ยงในการแก้ไขปัญหาในการพูด (8.53%) กลวิธีการทำให้สัมฤทธิ์ผลในการแก้ไขปัญหาในการฟัง (4.72%)

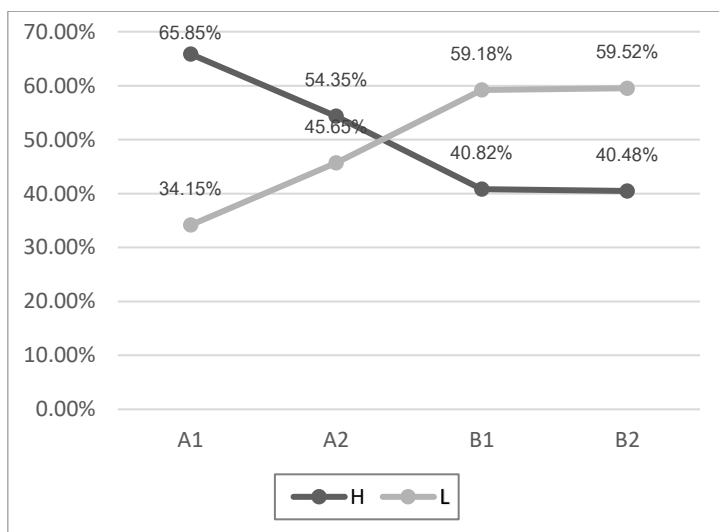
และกลวิธีการเลี้ยงในการแก้ไขปัญหาในการฟัง (1.63%) ซึ่งจากเปอร์เซ็นต์ดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้เรียนมีการใช้กลวิธีการทำให้สัมฤทธิ์ผลมากที่สุด และผู้เรียนใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อการแก้ไขปัญหาในการพูดมากกว่าการใช้กลวิธีการสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหาในการฟัง

ตามผลการวิจัยเบื้องต้น กลวิธีที่ผู้เรียนมีการใช้มากที่สุดคือ การพิมพ์เพื่อขอเวลาโดยมีจำนวนการใช้ทั้งหมด 315 ครั้ง คิดเป็น 57.17% ของการใช้กลวิธีการสื่อสาร กลวิธีที่ปรากฏการใช้สูงสุดรองลงมาคือกลวิธีการแก้ไขด้วยตนเองซึ่งการใช้กลวิธีการสื่อสารดังกล่าวนี้แสดงนัยสำคัญในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศกล่าวคือ การที่ผู้เรียนสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเองได้นั้นผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจทางภาษา เช่น การใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์ หรือประโยคที่ถูกต้อง ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนอกจากเน้นความสำคัญในการสอนกลวิธีการสื่อสารแล้ว ควรให้ความสำคัญกับไวยากรณ์ภาษานั้นควบคู่กันไป

ภาพที่ 1. จำนวนการใช้กลวิธีการสื่อสารของผู้เรียนแต่ละระดับภาษา

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือเพื่อเปรียบเทียบว่าผู้เรียนชาวไทยที่มีระดับภาษาต่างกันมีการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างไรบ้าง หากเปรียบเทียบจำนวนการใช้กลวิธีการสื่อสาร ผู้เรียนในระดับ A1 มีจำนวนครั้งการใช้กลวิธีการสื่อสารมากที่สุด 172 ครั้ง ผู้เรียนระดับ A2 มีการใช้ทั้งหมด 164 ครั้ง ผู้เรียนระดับ B1 114 ครั้ง และผู้เรียนในระดับ B2 มีการใช้กลวิธีการสื่อสารทั้งหมด 101 ครั้ง ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าผู้เรียนที่มีระดับภาษาที่สูงขึ้นจะเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารน้อยลง ผลดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยส่วนใหญ่ (Bialystok & Frohlich, 1980; García Núñez, 2006; Prebianca, 2009) เพราะผู้เรียนในระดับภาษาต่ำกว่าต้องใช้ความพยายามมากกว่าเพื่อสื่อความหมาย ผู้วิจัยยังพบว่าผู้เรียนในระดับภาษาที่ต่ำกว่ามีแนวโน้มในการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาแม่และภาษาต่างประเทศอื่นๆ มากกว่า และผู้เรียนในระดับภาษาที่สูงกว่านั้นมีการเลือกใช้กลวิธีการที่เกี่ยวข้องกับภาษาเป้าหมายมากกว่า

ภาพที่ 2. ประสิทธิภาพจากการใช้กลวิธีการสื่อสารของผู้เรียน
จำแนกออกเป็นระดับภาษาและความถี่
ในการใช้กลวิธีการสื่อสารความถี่สูง (H) และความถี่ต่ำ (L)

ภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่าความถี่ในการใช้กลวิธีการสื่อสารหรือจำนวนครั้งในการใช้กลวิธีการสื่อสารของผู้เรียนระดับภาษา A1-A2 ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือผู้เรียนในระดับภาษา A1 และมีระดับความถี่สูง (H) ในการใช้กลวิธีการสื่อสารจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการผู้เรียนที่มีระดับความถี่ต่ำ (L) อย่างไรก็ตามเมื่อระดับภาษาของผู้เรียนสูงขึ้น กล่าวคือผู้เรียนในระดับภาษา B1-B2 ทั้งผู้เรียนที่มีความถี่สูงและถี่ต่ำนั้น เมื่อใช้กลวิธีการสื่อสารแล้วไม่ได้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสาร ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ความถี่ในการใช้กลวิธีการสื่อสารเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารแค่เพียงสำหรับผู้เรียนในระดับภาษาเบื้องต้น A1-A2 อันเนื่องจากกลวิธีการสื่อสารนั้นช่วยให้การสนทนาระหว่างผู้เรียน ซึ่งยังขาดโครงสร้างภาษาและความสามารถในการสื่อสารและเจ้าของภาษาสามารถดำเนินไปได้

กล่าวโดยสรุป ระดับภาษานั้นส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารของผู้เรียนจากข้อมูลข้างต้น แต่ในขณะเดียวกัน จำนวนการใช้กลวิธีการสื่อสารอาจจะไม่ใช่ตัวแปรหลักที่คู่สนทนาใช้แล้วส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสาร อาจมีตัวแปรอื่นที่สำคัญกว่า เช่น ความสามารถในการสื่อสาร (Communicative competence) ซึ่งหมายถึงการพัฒนาทักษะด้านไวยากรณ์ การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท การเลือกใช้กลยุทธ์ต่างๆ เป็นต้น

สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 คือเพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสื่อสารของกลวิธีการสื่อสารแต่ละประเภทนั้น จากการวิเคราะห์กลวิธีการสื่อสารลักษณะต่างๆ แล้วพบว่ากลวิธีการสื่อสารที่ผู้เรียนใช้มากที่สุดและส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสารทุกครั้ง คือการแก้ไขด้วยตนเองและกลวิธีการสื่อสารที่ผู้เรียนใช้แล้วเกิดประสิทธิภาพการสื่อสารน้อยที่สุด (30%) คือการสลับภาษา โดยเฉพาะการสลับภาษาเป็นภาษาแม่

ดังนั้นการที่ผู้เรียนรู้จักวิธีการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับตนเองและบริบทการสนทนา ย่อมส่งผลให้การสื่อสารมีแนวโน้มบรรลุวัตถุประสงค์การสื่อสารยิ่งขึ้น การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศแนวสื่อสาร (Communicative approach) โดยเฉพาะในระดับภาษาเบื้องต้น จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้จักกลวิธีการสื่อสารรูปแบบต่างๆ และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้กลวิธีในการสนทนา อันจะ

เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนพัฒนาการใช้กลวิธีการสื่อสารควบคู่กับไวยากรณ์ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะในการสื่อสารและช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเลือกกว่ากลวิธีการสื่อสารใดเหมาะสมกับตน และเมื่อผู้เรียนมีความชำนาญในการใช้กลวิธีการสื่อสารแล้ว ผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงนอกชั้นเรียน และส่งผลให้การสื่อสารในครั้งนั้นมีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

- อมรรัตน์ เหลืองแสงทอง. (2545). *การเปรียบเทียบกลวิธีการสื่อสารเพื่อการพูดภาษาอังกฤษ ของนิสิตชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.*
- Anderson, S. (2012). *Differential gains in oral proficiency during study abroad: the role of language learning aptitudes*. Georgetown University.
- Bacon, S. M. (1992). The relationship between gender, comprehension, processing strategies, and cognitive and affective response in foreign language listening. *The modern language Journal*, 76(2), 160-178.
- Bialystok, E., & Frohlich, M. (1980). Oral communication strategies for lexical difficulties. *Interlanguage Studies Bulletin*, 5, 3-30.
- Brown, H. (1994). *Principles of language learning and teaching*. New York: Pearson Education.
- Corder, S. P. (1981). *Error analysis and interlanguage*. Oxford University Press.
- Corder, S. P. (1983). *Strategies in interlanguage communication*. London: Longman.
- Dornyei, Z. (1995). On the teachability of communication strategies. *TESOL Quarterly*, 29, 55-85.
- Dörnyei, Z., & Scott, M. L. (1995). Communication Strategies: An Empirical Analysis With Retrospection. *Deseret Language and Linguistic Society Symposium*, 21(1), 137-150.

- Færch, C., & Kasper, G. (1983). *Strategies in interlanguage communication*. London: Longman.
- Huang, C. P. (2010). Exploring factors affecting the use of oral communication strategies. *LongHua Technology University Journal*, 30, 85-104.
- Littlewood, W. (1984). *Foreign and second language learning: Language acquisition research and its implications for the classroom*. London: Cambridge University Press.
- Nakatani, Y. (2006). Developing an oral communication strategy inventory. *Modern Language Journal*, 90, 152-167.
- Paribakht, T. (1985). Strategic competence and language proficiency. *Applied Linguistics*, 6, 132-146.
- Prebianca, G. (2009). Communication strategies and proficiency levels in L2 speech production: A systematic relationship. *Revista de estudos de Linguagem*, 17, 7-50.
- Safont Jordá, M. (2001). An analysis on the use and selection of communication strategies by Catalan/ Castilian learners of English. *Rassegna Italiana di Linguistica Applicata*, 1, 57-72 .
- Tarone, E. (1977). Conscious communication strategies in interlanguage: A progress report. *TESOL* 77, 194-203.
- Yoshida-Morise, Y. (1998). The use of communication strategies in language proficiency interviews. *Talking and testing: Discourse approaches to the assessment of oral proficiency*. 205-238.

ภาษาสเปน

- García Nuñez, W. (2006). El uso de las estrategias de comunicación oral y el nivel de dominio del idioma inglés. *Revista Perfiles*, 27, 97-123.